ՀԱՅ ՏԱՐԻ 3647 (Թ. Տ) 24 ԱՊՐԻԼ 1896 | 12 ԱՊՐԻԼ 1896 | 10 ԶԻԼԳԱՏԷ 1313 | Ո ԻՐԲԹ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Գրական

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դրամական արժէք 150
» » Վեցամսեայ » » 75
» » Եռամսեայ » » 40
Օտար երկիրներէ Տարեկան ֆրանկ 56
» » Վեցամսեայ » 28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի 2
Դատարաց բդեշխարի ծախքը միօրինակ Ղրուշ 50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն եւ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Հեռեւեալ տան տպագրական մեքենաներով տպուած
Schiff, Srpek & Comp. á Vienne (Autriche)

ԱՐՔԵՍՏԱՆՈՑԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

Բերայի աղջկանց արհեստագիտական վարժարանը նոր ցուցադրութիւն մը կազմեց այս կիրակի, էջ-ի ու Ի-ին, և ունեցաւ բազմաթիւ այցելուներ, երկու սեռէ, որոնք դիտեցին, գնեցին կամ ճաշակեցին։ Շահ մը գոյացնելու նպատակով չէ որ այդ հաստատութեան տնօրէնուհին կը կազմակերպէ այս պարզ ցուցադրութիւնները, այլ հանրութեան առջեւ պարզելու համար իր աշակերտուհիներուն աշխատութեան արդիւնքն ատիճանաբար։ Եւ ուշադրութեամբ դիտող մը պիտի նշմարէր որ քիչ ժամանակի մէջ զգալի յառաջդիմութիւն ցոյց կը տրուի, արհեստանոցի ծրագրով գծուած համեստ սահմանին մէջ։ Առաջին անգամ պարզ ճերմակեղէններ, մանչ և աղջիկ տղաքներու հագուստներ ի տես դրուած էին այն սրահին մէջ ուր երբեմն ճոխ օժիտներ, զուտ արուեստագիտական գործեր պարզուած՝ կը շլացուցէին այցելուին աչքը։ Հարուստ ընտանիքներ միայն կրնային մօտենալ անոնց։ Հիմա, միջակ դասակարգին, աղքատիկ քսակներուն էր կարգը։ և հարը կամ մայրը երբ հոն կ'առաջնորդէին իրենց աղջիկը, գաղափար մը կազմելու համար, կը տեսնէին որ առանին էական պէտքերու գոհացում պիտի կրնայ տալ ան, եթէ հետեւի այդ գործնական դասերուն։ Նուրբ տեսակցութեան, պերճանքի առարկաներու պատրաստութեան համար չենք կրնար ըսել թէ անպէտ են բոլորովին։ Ընդհակառակը, շահու աղբիւր մը, ապրուստի միջոց մը դարձած են անոնք ու կրնան դառնալ միշտ այն կիներուն ու օրիորդներուն համար որոնք՝ այդ ճիւղերուն մէջ յաջողակ՝ օժիտի և արդուզարդի պատրաստութիւն կը կատարեն եւրոպայի մոդային հաւասար ճաշակով ու ճարտարութեամբ։ Բերայի մէջ օրինակները կան ասոր, թէև շատ ցանցառ կերպով։ Արհեստանոցին յաջորդող արդի հաստատութեան ուղեգիծը աւելի պարզ է ու ծրագիրն աւելի դիւրամատչելի։ Աղջիկ մը, անոր չըրջանն աւարտելէն ետք, կարող պիտի ըլլայ իր և իր ծնողքին կարգ մը պէտքերն հոգալ իր ձեռքով։ Չըլլաղեստ կարել, գլխարկ պատրաստել, խոհանոցի գործերէ հասկնալ, և երբ մայր ըլլայ՝ զաւկներուն հագուստն հոգալ կամ անոնց պատրաստութեանը գիտակցաբար հսկել։ Եթէ իր հօր կամ ամուսնին բաղդը բերաւ որ նիւթական բարգաւաճ վիճակի մը հասնի, դեղձակուհի և խոհարար ուսնելու ատիճան, գոնէ անոնց ձեռքը խաղալիկ չի դառնար ու կը գիտնայ վարել զանոնք։ Հակառակ պարագային մէջ,—այսինքն ընդհանրապէս, բաղդին բացառութիւնները հազուագիւտ ըլլալուն,—զրկուած մը չի սեպեր ինքզինքը, և օրինակելի տանտիկին մը երեւնալու յատկութիւններով կ'օժտուի։ Ասոր համար է որ համանքով ողջունուեցաւ աղջկանց արհեստագիտական վարժարանին բացումը։ Նախորդ կիրակին ցուցադրութիւնը առիթ կուտար այդ հանդիսաւորը ամրապնդելու, երկու նոր ճիւղերու արդիւնքին ի տես։ Սովորաբար այն համոզումը կը տիրէ թէ կանացի գլխարկը պէտք է անպատճառ պատրաստուի խանութի մէջ։ ու աննշմարելի կ'անցնի սա պարագան թէ իրական արժէքին հինգ-վեց պատիկը գին կը տրուի անոր։ Երդիծարան գրիչներ, ատենօք, գաւեշտական թերթերու մէջ որքան ձաղկած են այս սովորութեան ծիծաղելի կողմերը, անոր կործանարար հետեւանքները։ Հիմա, փոխանակ հեգնելու, որ կրկնութիւն մը պիտի ըլլար արդէն ըսուածներուն, գործնական դարմանը ցոյց կը տրուի։ Հանգիստ աղջիկներուն սովորեցնել իրենց ձեռքով պարապուիլ իրենց գլխարկը։

Հապա խմորեղէնը, պիտի ըսուի։ Իրաւ է թէ խոհարարական բաժնին պերճանքի ճիւղին կը պատկանի այն, բայց բնականաբար ղպլոցի մը մէջ այդ ճիւղն է որ պիտի աւանդուի, անուշարարութեան հետ։ և յետոյ, անուշն ու խմորեղէնը քիչ շատ արհեստ մը կը հաւարուին աղքատ աղջիկներուն համար։ Խոհարարական այս նախափորձը կատարեալ յաջողութիւն դատած է ու ականատեսներ գմայլանքով կը պատմեն թէ ինչպէս, աշակերտուհիները, շնորհալի շարժումներով ու եռանդով, վառարանին շուրջը հաւաքուած՝ քանի մը տիկիններու հսկողութեան տակ կը զբաղէին խմորեղէններու պարապմունքներն որոնց ցուցադրուեցան եաքին։

Կարգ մը նորութիւններու պէս՝ չենք կարծեր որ այս ալ քանի մը օր իր վրայ խօսեցնել տալէ ետք մոռցուի։ Բերայի հայ ընտանիքները հաճոյք մը ու պարտականութիւն մը պիտի համարին անշուշտ իրենց՝ հեռաքրքրուիլ Արհեստանոցի գործերուն, աշխատութիւններուն, երթալ, այցելել, իրենց դիտողութիւններն ուղղել, կարծիքներ տալ։ Այս հոգածութիւնով մեծ օժանդակութիւն մը նուիրած պիտի ըլլան աղջիկներու արհեստական կրթութեան որուն պէտքը մեծապէս զգալի է միջնակարգ դասի ընտանիքներու համար մանաւանդ։

Տ.

ԼԷՈՆ ՍԷ

Լէոն Սէ, որուն մահը ծանուց հեռագիրը Բարիզէն, ոչ միայն իր երկրին՝ այլ ամբողջ Եւրոպայի մէջ ծանօթ անուն մը ունէր իբրեւ տնտեսագէտ ու երկտագէտ։ Եօթանասուն տարեկան էր։ Յաջորդաբար եղած էր երեսփոխան, Մերակոյտի անդամ և նախարար։ 1871ին Սէնի քաղաքապետ ընտրուելով, մեծ բարեւոքումներ իրագործեց այդ վարչութեան մէջ։ Յաջորդ տարին եւմտական նախարար անուանեցաւ։ Ֆրանսայի կողմէ այդ թուականին կնքուած քանի մը կարեւոր փոխառութիւններու բանակցութիւններն ինք կատարեց։ 1880ին Լոնտոնի ֆրանսական դեսպան անուանուեցաւ՝ առեւտրական դաշնագրի մը կնքման դիւրութիւն ընծայելու համար։ Նոյն տարուան մայիս ամսուն՝ Մերակոյտին նախագահ ընտրուեցաւ և յետոյ, դարձեալ եւմտական նախարար։

Լէոն Սէ ազատ փոխանակութեան կուսակից էր՝ մաքսապաշտ դրութեան դէմ։ Իր այս կարծիքը պաշտպանելու համար շատ մը նշանաւոր ատենաբանութիւններ արտասանած է Ֆրանսայի գլխաւոր քաղաքներուն մէջ։ 1874էն ի վեր բարոյական և քաղաքական գիտութեանց կաճառին անդամակցելէ ետք, 1886ին անդամ ընտրուեցաւ Ֆրանսական Ակադեմիին, իբրեւ յաջորդ Լամոն Ապուի։ Իր բազմահատոր հեղինակութիւններէն զատ, կարեւոր մասնակցութիւն մը ունեցած է ժոռնալ ոտ Տեբոի և երկու տնտեսագիտական հանդէսներու խմբագրութեան մէջ։

Դեռ վերջերս, Ծերունի տնտեսագէտը բուռն կերպով մասնակցեցաւ եկամուտի տուրքին վիճաբանութեան, որուն ծրագրին դէմ սկսած էր Ֆէկոռի մէջ հրատարակել յօդուածներու շարք մը զոր մահն ընդհատեց։ Մասնաւորապէս Անգլիոյ մէջ մեծ յարգ ու համբաւ կը վայելէր Լէոն Սէ և մասնակցած էր Լոնտոնի տնտեսական միջազգային համաժողովին ուր գործաւորական խնդրին վրայ արտասանած իր ճառը մեծ ընդունելութիւն գտաւ։

Լէոն Սէ՝ իր ճանաչողութիւններու միջոցին՝ այցելած է նաեւ Կ. Պոլիս, Մոնդէպէլլո կոմսին դեսպանութեան ժամանակ, որուն կնոջ հօրեղբայրն էր։

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հաստատապէս այս տարի գարնան երես չի պիտի տեսնանք։ Զարաճնին դեռ ձմրան ցուտ մորթին մէջ պահուած՝ մեր երեսին կը խնդայ. ո՛վ գիտէ, թերեւս մեզի անակնկալ մը ըրած ըլլալու գոհունակութիւնը ունենալու համար միայն։

Առտուն անկողինէդ դուրս կը ցատքես, պատուհանէդ երկինք կը նայիս։ Փա՜ռք Տիրոջ, ազո՛ր օդ, փայլո՜ւն արեւ։ «Էհ, կրսես ինքնիրենդ, վերջապէս գարնան զգեստներս այսօր կը հագնիմ։ Մէկզի կը նետես հաստ բաղդադ ուրկից ձանձրացած ես, և ան ալ քեզմէ փոխարէնաբար, կը հագնիս բարակ բաղդատիւդ, ամրան կօշիկներդ ոտքդ, մանչակի փնջակ մը օձիքիդ վրայ և մէկ քառորդի մէջ ինքզինքդ փողոց կը գտնաս, շիք երիտասարդ մը ըլլալու կատարեալ գոհունակութեամբ։ Բայլ մը կառնես, քայլ մ'ալ և ահա... սոսկալի անձրեւ մը, անտանելի ցուրտ մը։ Մէկ վայրկեանի մէջ Թրլած կատու մը կը դառնաս։ Յանիշակդ իր գլուխը կախած է արդէն հոգվարք, և դու, անիծեալ պարոն, փողոցին տղմին մէջ կը թրլես ցայն բարկացած. ա՛լ մնաս բարով շիքութիւն ևն, գլուխդ ծածկելու տեղ մը կը փնտռես շրջուած։ Կը սիրես այն տեղն գրպարտութեան դասերուդ մէջ ծերուկ վարժապետիդ նկարագրած գարունները, ուր արեգակի լուսա... չեմ գիտեր ի՞նչ ճառագայթները կը շողշղան միայն, սոխակի ազու ձայնը կը գեղգեղէ, և կը մտածես թէ այս տեսակ մը և ցոյց կուտար որածայր ակռաներ, որոնք անշատուած էին գայլի ակռաներու պէս։ Բայց այդ դէմքին վրայ ամենէն աւելի աչքի զարնող բանն էր վիշտի մեծ արտայայտութիւնը, համը կսկիծը այդ աղօտ աչքերուն, այդ ծանր բերնին, բոլոր այդ անկատար, հրէշային դէմքին որ նախապատմական ժամանակներէն մնացած նմուշ մը կը թուէր։ Խեղճը անշուշտ գիտակցութիւնն ունէր իր սոսկալի տգեղութեան. վասնզի իր դէմը տեսնելով այդ տղան որ իր երեսը կը նայէր քիչ մը մտահոգութեամբ, սիրալիր կերպով մը ժպտեցաւ անոր։ Այս ժպիտը աւելի տգեղացուցին զայն, իր բերնին, իր աչքերուն եղբը դրաւ միլիոնաւոր փոքր խորշոմներ, բոլոր փոքփոքումը այն խեղճ դէմքերուն դրսը ժպիտը կը ճմռթէր փոխանակ թուլցնելու։ Բայց այդպէս ժպտած ատենը այնքան բարի երեւոյթ ունէր որ Ձեզ անմիջապէս ապահովուեցաւ ու չարունակեց բրցունել իր խոտը։

Ցանկարծ որոտման շատ մօտիկ գոռիւն մը զրգռեց երկինքը և հովիտն ամբողջ։ Ճամբուն վրայէն սարսուռ մը վազեց, վեր հանելով փոշին, ծառերուն մէջ սրսփալով։

Մարդը ոտքի ելաւ, ամպերուն նայեցաւ մտատանջ երեւոյթով, յետոյ Ձեզմէն դառնալով, որ ինքն ալ ելած կեցած էր կոյծակի հարուածէն, հարցուց թէ գեղը տակաւին շատ հեռո՞ւէր։

—Քրէթէ քառորդ ժամու չափ, պատասխանեց տղան։

—Է՛հ, տէր Աստուած, ըսաւ խեղճ մարդը, անձրեւէն առաջ չպիտի հասնիմ։ Բոլոր գլխարկներս պիտի թրջեմ։ Հետս շատ առի. վաչս այնքան մեծ չէ որ դանդ ծածկէ։

Ձեզի սիրտն յուզուեցաւ այդ այլայլումը տեսնելով։ Մաց որ իր համբաւաւոր ճամբորդութիւնը գթասիրտ ըրած էր զինք մեծ ճամբու բոլոր թափառիկներուն նը-կատմամբ։

—Է՛հ, գլխարկավաճա՛ռ, պօռաց մարդուն որ արդէն կիլար կերթար կաղնիկաղը, բոլոր ուժովը փութացնելով որթատունկի պէս գարարուն իր արունները՝ առանց մեծ արգիւնքի սակայն... Եթէ կուզէք, մեր տունը հոս շատ մօտ է, կը-նաք ձեր գլխարկները պատսպարել։

Խեղճ մարդը փութկոտութեամբ ընդունեց։ Իր ամրան ապրանքը ա՛յնքան փափուկ էր։

Ահա երկուքն ալ կը շտապեն ճամբուն վրայ, մայլելով բարուտ ուղին՝ խոյս տալու համար փոթորիկէն որ ետեւնուն ինկած էր։ Մարդը կրցաթին չափ շատ կերթար, արտասովոր հիգեր ընել կը թուէր, իր կոշիկներուն երեսին վրայ կը բալէր և ամէն մէկ քայլին վեր կառնէր ոտքերը, իբր թէ խիճերը կրակէ եղած ըլլային։

—Կը նեղուի՞ք, հարցուց Ձեզ։

—Օ՜հ, այո, միշտ... կոշիկներս կը նեղեն գիս։ Կը տեսնէք, ոտքերս շատ խոշոր են, անոնց յարմար կոշիկ չեմ կրնար գտնել։ Բալոր մարդուն համար ա՛ս է դէշը։ Օ՜հ, եթէ երբէք հարուստ ըլլամ, յատկապէս ինձի համար զոյգ մը կոշիկ չինել պիտի տամ, բայց իմ ոտքիս չափին վրայ։

Եւ ճամբան կը շարունակէր քրտնելով հեծելով, ցաքելով զառիվերին անհարթութեանց վրայ, ատեն ատեն, սովորութենէ մղուած, արձակելով իր մեկնաբանական կոչը. «Գլխարկ, գլխա՜րկ, գլխա՜ր-կ»։

Օդնէդ հասան։ Գլխարկավաճառը դրան մէջ դրաւ իր կոր գլխարկներու լաստակերտը և հոն կը կենար, խոնարհ երեւոյթով։ Բայց Ձեզ ուզեց նստեցնել զայն ճաշարարելու մէջ։

—Հոն նստեցէք նայիմ, մարդուկս։ Գուցէ մը գինի պիտի խմէք և կոտր մը հաց ուտէք։

Միւսը չէր ուզեր, կընդդիմանար։ Վերջապէս համակերպեցաւ և իր բարի ժպտումը ըսաւ։

—Իրաւ որ, փոքրիկ պարոնս, բանի որ կը պնդէք, չի մերժուիր։ Քիչ մը առաջ Տրամէյլի մէջ հաւի կերակուր մը կերայ, և գիտէք, երբ մարդ ճաշը ընէ մնցունէ մինչև անօթի կը մնայ քիչ մը։

Մայր Աբշանպոլ որ իր գեղջուկի, անառատպահի կնոջ հանգամանքով սուրբ սոսկում մը ունէր թափառաշրջիկներէ, դէմքը կը ծռմռէր. բայց անմիջապէս սեղանին վրայ դրաւ նկանակ մը և խոշոր ատամ մը գինի։

—Հիմա ժամպոնի չերտ մըն ալ բեր, հրամայեց Ձեզ աներկիւղ շեշտով մը։

—Բայց ազէկ գիտէք որ պարոնը չի սիրեր որ իր ժանպոնին դպչուի, բաւ մայր Աբշանպոլ, քթին տակէն մրմնալով։ Այսպարու բանատեղծը շատ որկրամոլ էր, և ուտելարանին մէջ յատկապէս իրեն համար կատարներ կային որոնք իրեն կը վերապահուէին։

Ի՜ալի (Գում-Գաբուլ պրէկ՝ էյէ-ի՜-ալի է) կանանչ սեղանին շուրջը։ Երկու երիտասարդ ներս կը մտնան. կը գուշակես թէ ազգատախնամներն են, եթէ տան՝ կառնեն. եթէ չտան սրճարանին տիրոջմէն կառնեն քու բաժինդ, որ քու հաշիդդ կը սեպէ։ Տարի մը կանցնի և սեղեկագիրներէն կիմանաս թէ քու քառասուն վարագ քանի մը հազար հիւանդներ խնամելու մէջ բաժին մը ունեցած է։

Եւ դուն ալ պղտիկ բարերար մը եղած կըլլաս։

Ե. ՊԻՇԱՂՅԱՆ

ՎԻՒՀԵԼՄ ԿԱՅՍԵՐ ՍԵՂԱՆԸ

Պ. Օգաբ Բօֆիան վերջերս դերբ մը հրատարակեց՝ «Եկեղեցը Գերմանիոյ կայսերական գերբաստանին մէջ», յորում հետաքրքրաշարժ մանրամասնութիւններ կան Վիլհելմ Կայսեր սեղանին վրայ։ Պերլինի պալատան խոհանոցներուն գլուխը կը գտնուի սեղանապետ մը որ ունի երկու խոհարարապետներ, Ֆրանսացի մը ու գերման մը, ինչպէս նաեւ բազմաթիւ խոհարարներ ու օգնականներ իր հրամանին տակ։ Զմեռը, Արքունական մեծ հանդէսներու միջոցին, այս խոհարարական պաշտօնէութեան վրայ կուգան կուենան Բոյտամի ամառնային նոր պալատին խոհարարապետներն ու խոհարարները։ Վիլհելմ Բ. Բրուսիոյ առաջին թագաւորն է որ պալատական Մեծ Մարեշալին առաջնորդութեամբ այցելած է պալատին խոհանոցները՝ մանրամասոյ քննութիւն մը կատարելով։ Բնականաբար ոչ կայսրը ոչ կայսրուհին չեն խառնուիր խոհանոցի գործերուն։ Խոհարարական բաժինն այն ատենէն ի վեր գլխովին անոր թողուած է ճաշացուցակին կարգադրութիւնը։ Սովորաբար կայսրուհին նախաճաշին ու ընթրիքին կերակրացուցակը կը քննէ սեղանատին հետ, փոփոխութիւններ կը հրամայէ և յաջորդ օրերը կայսերական սեղան բերուելիք կերակուրներու մասին կը հաճայնի։

Երբ արքունական մեծ հանդէսներ տեղի պիտի ունենան, սեղանապետ ու խոհարարապետները մէկ քանի ճաշացուցակներ կը պատրաստեն և պատրաստ Մեծ Մարեշալին կը ներկայացնեն։ Իր ամենօրեայ տիրոջոգիրը կայսեր մատուցած պահուն, Մեծ Մարեշալը այս ճաշացուցակներն ալ կը ներկայացնէ։

Սովորական ժամանակ, կայսերական գերդաստանը օրը երեք անգամ կը ճաշէ։ Կայսրը նախաճաշը կը համարի հիւթեղ կերակուրներ։ Առաջին նախաճաշը կը բաղկանայ՝ ըստ անգլիականին՝ սուրճէ, թէյէ, հաւկիթէ, պիֆթէկէ, ոչխարի կամ հորթի քոթլէտէ։ Երկրորդ նախաճաշը, որ սովորաբար ժամը երկուքին տեղի կունենայ, կը բաղկանայ արգանակէ, բանջարեղէնով միսէ, խորոված և տեսակ մը անուշեղէնէ։

Այս երկրորդ նախաճաշին, կայսրն ու կայսրուհին հրաւիրեալներ կուգան ունենալ սեղանին վրայ։ Արքունական պաշտօնեաներ, գրագէտներ, նկարիչներ, բանաստեղծներ, գիտնականներ, բարձր պաշտօնակալներ, Պերլինէ անցնող մեծ անձնաւորութիւններ կը հրաւիրուին այս նախաճաշերուն որը միշտ զուարթ կըլլան ու բնաւ արարողական հանդամանք չունենար։ Ընթրիքը տեղի կունենայ ժամը հինգին կամ վեցին, և հանդիսական կարգ մը պարագաներու մէջ, ժամը եօթնին։ Մեծ ընթրիքներուն արտասովոր պերճանք ցոյց կը տրուի։ Պատրաստի ոսկիէ ու արծաթէ սեղանաւոր-թիները աւելցան այն հարիւր քսան սպասներով զորս Բրուսիոյ քաղաքները ընծայեցին Վիլհելմ կայսրի՝ իր ամուսնութեան ատեն և որք իբր երկու միլիոն արժողութիւն ունին։ Ասոնք ամենէն աւելի մոտերմական ընթրիքներ են որոնք 50 կամ 55 վայրկենէն աւելի չեն տեւեր, կարճ մէջոց՝ 60 կամ 80 անձանց մեծաբելու համար ճաշացուցակ մը որ ընդհանրապէս վեց տեսակ կերակուր կը պարունակէ։ Երկու հոգիի համար միշտ սպասաւոր մը կայ, մինչ տակաւին կան օգնականներ՝ պնակները բերելու համար խոհանոցէն։ Արեւը մարը մոտերէն քիչ առաջ պնակ մը պաղ միս ալ կը հրամցնեն կայսեր, որ կուտէ միանգամայն աշխատելով, վասն զի այդ ժամուն ստիպուած է զրկել իր առօրեայ սուրհանդակը։

Վիլհելմ կայսրը առհասարակ շատ ժուժկալ է։ Կայսերական սեղանին վրայ միշտ կը մեծարուի պօռտօ և Հռենոսի ու Մոզելի գինի, գերազանց գինի մը, ու շամբանեան։ Մատանին տեղ կրթէ միշտ Թոքէյի գինի կը գործածուի։ Պալատին մառանը Եւրոպայի ամենէն ճոխ մառաններէն մէկն է։ Ֆրանսայի ընտրելագոյն գինիները կը գործածուին Հռենոսի և Մոզելի ազնուագոյն գինիներուն հետ։ Վերջապէս, արքայական շտեմարանին մարշանութիւնը 900 լիտրա էքսաՖհոդ-ը գնեց ի Թրէվ՝ 11,500 մարքի։ Սպանիոյ, Փորթուգալի, Իտալիոյ, Աւստրիոյ և մանաւանդ Հունգարիոյ ամենէն նշանաւոր գինիները առատօրէն կը գտնուին հոն։ Վերջին ժամանակներս Ցուեստան եւս զրկեց իր գինիներէն, բայց արքայական մառանին փառքը գլխաւորապէս կը կազմէ Հռենոսի հին գինիներու հաւաքածոն։ Մառանան կայ 1663ի գինի մը որ կը հաւասարի Պրեմի քաղաքապետարանին մառաններուն Հռենոսեան հին գինիներուն և կը գերազանցէ զանոնք։ Տակառներուն պակասը միշտ կը լեցուի միւնոյն տեղէ արտադրուած այլ աւելի նոր գինիներով։ Պալատին մառանը ընդհանրապէս կը պարունակէ 4էն 5000 տակառ մեծ ու պզտիկ, աւելի քան 150,000էն 200,000 շիշ գինի։ Անշուշտ կը յիշուի Ագէյնպերկերի հին գինիին հռչակաւոր շիշը զոր կայսրը ընծայեց Պիզմարք իշխանին, կերեւայ թէ քանի մը շիշ միայն կը մնայ Հռենոսի այս գինիէն որ անցեալ պարսն պատրաստուած է։

ԵՆ ՀԱՐՈՒԻՍՑ ԱՄԵՐԻԿՈՒՀԻՆԵՐԸ

Բարիզի իշխանին՝ Պ. Ռօքֆելլերի երկու աղջիկներէն իւրաքանչիւրը 175 միլիոն տոլար գրամագիտ ունի որոնք Նոր-Աշխարհի ամենէն հարուստ օրիորդներն են։

Ամերիկեան մամլուն ըստին նայելով, օրիորդք Ռօքֆելլերը շատ պարզ կեանք կը վարեն և շատ քիչ կերթան պարահանդէս կամ թատրոն։ Իրենց սիրելագոյն զբօսանքը երաժշտութիւնն է։ Ընդհակառակը շատ կը սիրեն մարգանքները։ Կը ձիավարեն, կը լողան, կը ջմշկեն։

=)(45)(=

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ԱԼՖՈՆՍ ՏՕՏԷ

ՃԷՔ

Մեծ ճամբան աչքդ առածին չափ կը պարզուէր, ճերմակ, վատկայուած բարակ ու այրող փոշիով մը որ գորշ գոյներով կազմուցեալ խոշոր կնձիներու թանձրակուռ տերեւներն և ամբողջ սահմանածայրն անառուն։ Ամայի էր այդ ճամբան, առանց անցորդի մը կամ կառքի մը, իր մենութիւնն ընդարձակուած։ Ձեզ, փոսին խորը, իր փնտռտուքին մէջ յոյժ աճապարող՝ մօտեցող փոթորկին գոռիւնները էին, յանկարծ իր մօտ լսեց ձայն մը որ սուր ու միօրինակ չեշտով մը կը պտռար.

«Գլխա՜րկ, գլխա՜րկ, գլխարկ...» և յետոյ, աւելի ցած եղանակով մը.

«Բանամ, բանամ, բանամ»։

Այն գրսեցիներէն էր որոնք գլուխը կը պտրտին, ապրանքին կռնակէն առած։ Ասիկա իր երկու ուսերուն միջեւ, երգկոնի պէս, կը կրէր լայն կողով մը յարդէ հաստաբակ գլխարկներով լեցուած, դիզուած, դէպ ի վեր բարձրացած։ Դրժուարաւ, տաժանելի կերպով կը քալէր, սրունքները ներս դարձած, ոտքերը դեղին խոշոր կոշիկներու մէջ մէկ կողմի վրայ, վիրաւորեալի մը ցաւագնոտ երեւոյթով։

Դիտա՞ծ էք թէ՝ ինչ տիրատեսիլ է հեռուն մը մեծ ճամբուն վրայ։

Ձեզ գիտեր թէ ո՛ւր կերթայ այդ վայրաշրջիկ կնոջը։ Թէ դիպուածը ապաստան մը պիտի հայթայթէ՞ իրեն, սալատան մը ապաստանը՝ քնանալու համար։ Կարծես իր հետ կը քշէ կը տանի անցած ճամբուն խոնջէնքը, անտուգութիւնը այն հեռուստներուն ուր կը մտնայ։ Գիշերային համար, այս գիշերուկը օտարականն է, բախտախնդիրն է. կասկածոտ աչքով կը հետեւի անոր, նայուածքովը կառաջնորդէ զայն մինչեւ գեղին դուռը, այն ատեն միայն հանգստանալով երբ մեծ ճամբան՝ քաղ ոտականերէ յաճախուած իր քարայատակին վրայ առնէ նորէն այդ անծանօթը որ չարագործ մը միայն կրնայ ըլլալ։

«Գլխա՜րկ, գլխա՜րկ, գլխա՜րկ։»

Որո՞ւն համար կը շարունակէր իր կոչը այդ խեղճ արարածը։ Տուն մը չէր տեսնուեր։ Անշարժ սահմանանիշերո՞ւն համար էր, կնձիներու տերեւներուն մէջ ապաստանած թռչուններո՞ւն՝ անձկոտ ու երկչոտ փոթորկին միրճեցուէն։

Պօռալով հանդերձ նստած էր քարերու դէզի մը վրայ և ճակատը կը սրբէր իր թեւանիքովը, մինչ Ձեզ, ճամբուն միւս կողմէն կը նայէր այդ անպիտան դէմքին հոգազգոյն և տիւր, սպառած ու թարթափուն աչքերով, տձեւ, թանձր քիթով որ ծածկուած էր դեղնորակ պեխով մը և ցոյց կուտար որածայր ակռաներ, որոնք անշատուած էին գայլի ակռաներու պէս։ Բայց այդ դէմքին վրայ ամենէն աւելի աչքի զարնող բանն էր վիշտի մեծ արտայայտութիւնը, համը կսկիծը այդ աղօտ աչքերուն, այդ ծանր բերնին, բոլոր այդ անկատար, հրէշային դէմքին որ նախապատմական ժամանակներէն մնացած նմուշ մը կը թուէր։ Խեղճը անշուշտ գիտակցութիւնն ունէր իր սոսկալի տգեղութեան. վասնզի իր դէմը տեսնելով այդ տղան որ իր երեսը կը նայէր քիչ մը մտահոգութեամբ, սիրալիր կերպով մը ժպտեցաւ անոր։ Այս ժպիտը աւելի տգեղացուցին զայն, իր բերնին, իր աչքերուն եղբը դրաւ միլիոնաւոր փոքր խորշոմներ, բոլոր փոքփոքումը այն խեղճ դէմքերուն դրսը ժպիտը կը ճմռթէր փոխանակ թուլցնելու։ Բայց այդպէս ժպտած ատենը այնքան բարի երեւոյթ ունէր որ Ձեզ անմիջապէս ապահովուեցաւ ու շարունակեց բրցունել իր խոտը։

Ցանկարծ որոտման շատ մօտիկ գոռիւն մը զրգռեց երկինքը և հովիտն ամբողջ։ Ճամբուն վրայէն սարսուռ մը վազեց, վեր հանելով փոշին, ծառերուն մէջ սրսփալով։

Մարդը ոտքի ելաւ, ամպերուն նայեցաւ մտատանջ երեւոյթով, յետոյ Ձեզմէն դառնալով, որ ինքն ալ ելած կեցած էր կոյծակի հարուածէն, հարցուց թէ գեղը տակաւին շատ հեռո՞ւէր։

—Քրէթէ քառորդ ժամու չափ, պատասխանեց տղան։

—Է՛հ, տէր Աստուած, ըսաւ խեղճ մարդը, անձրեւէն առաջ չպիտի հասնիմ։ Բոլոր գլխարկներս պիտի թրջեմ։ Հետս շատ առի. վաչս այնքան մեծ չէ որ դանդ ծածկէ։

Ձեզի սիրտն յուզուեցաւ այդ այլայլումը տեսնելով։ Մաց որ իր համբաւաւոր ճամբորդութիւնը գթասիրտ ըրած էր զինք մեծ ճամբու բոլոր թափառիկներուն նը-կատմամբ։

—Է՛հ, գլխարկավաճա՛ռ, պօռաց մարդուն որ արդէն կիլար կերթար կաղնիկաղը, բոլոր ուժովը փութացնելով որթատունկի պէս գարարուն իր արունները՝ առանց մեծ արգիւնքի սակայն... Եթէ կուզէք, մեր տունը հոս շատ մօտ է, կը-նաք ձեր գլխարկները պատսպարել։

Խեղճ մարդը փութկոտութեամբ ընդունեց։ Իր ամրան ապրանքը ա՛յնքան փափուկ էր։

Ահա երկուքն ալ կը շտապեն ճամբուն վրայ, մայլելով բարուտ ուղին՝ խոյս տալու համար փոթորկէն որ ետեւնուն ինկած էր։ Մարդը կրցաթին չափ շատ կերթար, արտասովոր հիգեր ընել կը թուէր, իր կոշիկներուն երեսին վրայ կը բալէր և ամէն մէկ քայլին վեր կառնէր ոտքերը, իբր թէ խիճերը կրակէ եղած ըլլային։

—Կը նեղուի՞ք, հարցուց Ձեզ։

—Օ՜հ, այո, միշտ... կոշիկներս կը նեղեն գիս։ Կը տեսնէք, ոտքերս շատ խոշոր են, անոնց յարմար կոշիկ չեմ կրնար գտնել։ Բալոր մարդուն համար ա՛ս է դէշը։ Օ՜հ, եթէ երբէք հարուստ ըլլամ, յատկապէս ինձի համար զոյգ մը կոշիկ չինել պիտի տամ, բայց իմ ոտքիս չափին վրայ։

Եւ ճամբան կը շարունակէր քրտնելով հեծելով, ցաքելով զառիվերին անհարթութեանց վրայ, ատեն ատեն, սովորութենէ մղուած, արձակելով իր մեկնաբանական կոչը. «Գլխարկ, գլխա՜րկ, գլխա՜ր-կ»։

Օդնէդ հասան։ Գլխարկավաճառը դրան մէջ դրաւ իր կոր գլխարկներու լաստակերտը և հոն կը կենար, խոնարհ երեւոյթով։ Բայց Ձեզ ուզեց նստեցնել զայն ճաշարարելու մէջ։

—Հոն նստեցէք նայիմ, մարդուկս։ Գուցէ մը գինի պիտի խմէք և կոտր մը հաց ուտէք։

Միւսը չէր ուզեր, կընդդիմանար։ Վերջապէս համակերպեցաւ և իր բարի ժպտումը ըսաւ։

—Իրաւ որ, փոքրիկ պարոնս, բանի որ կը պնդէք, չի մերժուիր։ Քիչ մը առաջ Տրամէյլի մէջ հաւի կերակուր մը կերայ, և գիտէք, երբ մարդ ճաշը ընէ մնցունէ մինչև անօթի կը մնայ քիչ մը։

Մայր Աբշանպոլ որ իր գեղջուկի, անառատպահի կնոջ հանգամանքով սուրբ սոսկում մը ունէր թափառաշրջիկներէ, դէմքը կը ծռմռէր. բայց անմիջապէս սեղանին վրայ դրաւ նկանակ մը և խոշոր ատամ մը գինի։

—Հիմա ժամպոնի չերտ մըն ալ բեր, հրամայեց Ձեզ աներկիւղ շեշտով մը։

—Բայց ազէկ գիտէք որ պարոնը չի սիրեր որ իր ժանպոնին դպչուի, բաւ մայր Աբշանպոլ, քթին տակէն մրմնալով։ Այսպարու բանատեղծը շատ որկրամոլ էր, և ուտելարանին մէջ յատկապէս իրեն համար կատարներ կային որոնք իրեն կը վերապահուէին։

—Ադէկ, ադէկ, տուէք սակայն, ըսաւ փոքր Ձեզ որ քիչ մը տանտիրոջ դէր խաղալուն դժգոհ չէր։ Ագնիւ կինը հնազանդեցաւ, բայց յետոյ խրոխտաբար իր խոհանոցը քաշուեցաւ բողոքելու համար։

Մարդը, շնորհակալ ըլլալով հանդերձ, տխրժանօթ կուտէր։ Գլխարկը գինի կը լեցնէր, կը դիտէր անոր հացը կտրելը խոշոր երկար չերտերով զորս բերանը կը թըխէր մէկ քովէն՝ որպէսզի կարենայ ներս մացնել։

—Ադուր է, էհ՞։

—Օ՜հ, այո, շա՛տ ադուր։

Դուրսը, անձրեւը ապակիներուն կը զարնուէր, փոթորիկը կը զառաւ։ Մարդն ու տղան կը խօսէին, պարարուած այն բարօրութեամբ զոր պատսպարանի զգացումը կուտայ։ Գլխարկավաճառը կը պատմէր թէ ինչ Պելիզէր կը կոչուէր, թէ անդրանիկն էր բազմաթիւ ընտանիքի մը։ Ժիւիֆ փողոցը կը բնակէին Բարիզ,

ՌՕՍԻԱ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ

1881 Մարտ 20ի Կայս. Իրատէով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մոսքվա 37
Ապահովագրութիւններ՝ ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱՆՔ

Ընկերային դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 4,000,000 ռուբլի
Երաշխաւորութեան գումար 63,000,000 ֆրք.
1894ի հասոյթը 24,500,000 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրողներուն վճրծ. է մօտ 90,000,000 »

Ընդ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ՊՕՂՈՍ ԱՒԳԵՐ
Գալաթիա Ղէլաթիոյ Խան, Թիւ 22, 23

Գլխաւոր Ընդ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ

Մասնաճիւղ Ղալաթիա, Ղէլաթիոյ փողոց, 14
Գրասենեակ Ս. Ժ. ՌԷՊՈՒՆ, ԿԻ ՈՒՆ.

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՐԱՋԻՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՒՅԹ ԱՆԴՂ. ՈՍԿԻ 1,000,000

"ՓԻՆԻՔՍ"

Հիմնեալ Լոնտոն յամին 1782

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրերը Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգդ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի զոհսուց համար։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական՝ կամ պածք, վարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և մինչորդութեամբ առաջարկելոցս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած զանասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու երկրաց, Ղալաթիա, Պանք Օթոմանի Հվարի քովը ի Վիթալիս խան, գետնայարկ թիւ 1։

326

ԻԼԱՆ ՊԱՀՊԷ ՕԷՐԱՍԷԷՐԻ

Պէյազ տիպի արշունը ճէտիա 71,000 պէհէր արշուն ճէտիտի 1 դրչ. 11 փարա։ Պէյազ վաթգա գրեէյի ճէտիա 900 պէհէր գրեէյի ճէտիտի 6 դրչ 29 փարա։ Այ երրորդը քէպիր տիւյմէ ատէտ 640,000 պէհէր ղերսասը 4 դրչ 39 փարա։ Այ երրորդը սաղիր տիւյմէ ատէտ 110.000 պէհէր ղերսասը 2 դրչ. 18 փարա։ Սկսած քէպիր գօպչա չիքթ 62,500 պէհէր պին չիքթի 8 դրչ. 28 փարա։ Սկսած սաղիր գօպչա չիքթ 37,500 պէհէր պին չիքթի 4 դրչ. 18 փարա։ Լամբաղէ իյմալիւթ չ ՔԹ 30,000 բիհատէի 28 սիւարիսի 39 փարա։ Թէնէքէ բուլ ատէտ 60,000 պէհէր պին չիքթի 6 դրչ. 28 փարա։ Կիւվէզ չուգա արշունը ճէտիա 2935 պէհէր արշուն ճէտիտի 14 դրչ. շիրիչ գրեէյի ճէտիա 150 պէհէր գրեէյի ճէտիտի 3 դրչ 19 փարա։ Այտճա զայթան արշունը ճէտիա 133.062 պէհէր արշուն ճէտիտի 4 դրչ. 70 փարա։ Պօյալը ամէրիկան արշունը ճէտիա 20,750 պէհէր արշուն ճէտիտի 1 դրչ. 8 փարա։

Նիրամէրէ էլպիսէ անպարը իշուն մէկդրի միւնագասատա օյան պալատէ մուրագգամ 12 գալէմ էչեա փիյթթը մուրագգամլարը իլէ թալիպի էօհտէսինէ օյուպ նիսանը բուսմին 11ինճի բէնչէնպկէ կիւնինէ գատար միւնագասասը իչար օյունարագ մէզքիր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէ. կիւնտէն իթասանա վէ 13ինճի ճումաա իրթէսի կիւնու 100ից 5 թէնգիլինէ թալիպ օյանլարը մագամը ալի Սէրաքէրի լէվազիմաթը ումուվիսէ տայիրէսինէ կէլմէէրի իլան օյունուր։ Նօ. 59 2—3

ՆՈՐ ՈՒՂԵՑՈՑՑ

ՄԷԿԱՖԷՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ուղղակի երթեւեկ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ ծովու նաւահանգիստներուն (երթուղարձին հանդիպելով ի Հաւր)։

Լոնտոնէ մեկնում ամեն կիրակի. Մարսիլիաէ մեկնում ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, սկսեալ ապրիլ 18էն, դէպ ի Պիրէն, Իզմիր, Տարտանէլ, կ. Պոլիս, միւս շաբթուն, ապրիլ 25էն սկսեալ, դէպ ի Քաֆաքօյ, (փոփոխակի Քալամաղա) Շիրա, Սէլանիկ, Քալայա, (փոփոխակի Տէլտէ-Ագամ), Տարտանէլ, կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկն ում դէպի Մարսիլիա, Հաւր, Լոնտոն, ամեն հինգշաբթի, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, Տէլտէ-ագամէն (փոփոխակի Քալալա) Սելանիկէն, Շիրաէն, Քալամաղաէն (փոփոխակի Քաֆաքօյ) ապրիլ 24էն սկսեալ եւ միւս շաբթուն Տարտանէլէն, Իզմիրէն, Պիրէէն, ապրիլ 30էն սկսեալ։

Բաց ասած, ամեն տասնրինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 23էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը կ. Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէն հանդիպելով։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԾ

Ապրիլ 30էն սկսեալ, հինգշաբթի ամեն տասնրինգ օրը կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր, Հռոդոս (փոփոխակի Սամոս) Պէյրութ (ուր պիտի հանդիպի Եաֆա, Բօռ-Սայիտ, Պէյրանդրիա, Մարսիլիա գացող սուրհանդակին) Լարնաքա, Սուրիական եզերք, նորէն Պէյրութ, Բօր-Սայիտ, Պէյրանդրիա, Մարսիլիա։

ՕՏԵԱՍ-ՆՈՎՈՐՍԻՍԿԻ ԳԾ

Ուղղակի երթեւեկ միանգամայն Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիէն եկած սուրհանդակներով կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 19էն սկսեալ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ-ՊԱԹՈՒՄԻ ԳԾ

Ուղղակի երթեւեկ մա նրհինգօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիէն եկած սուրհանդակներով։ կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամ 4ին, դէպ ի Սմիրն, Սիսամոն, Տրապիզոն եւ Պանում ապրիլ 27էն սկսեալ։ 42

ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՑԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՒԵՒԱՆ
Ն. ԲԱՖԻ & ԸՆԿ
Մարսիլիայէ և Պանամի ՖՐԷ-ԼՈՆԴՈՆ-ԱՐՍԱԿԷՏ Բանդ

Մեր շոգենաւը Պաթում պիտի մեկնի Սիսամոն, Կիրասոն և Տրապիզոն ապրիլ 29ին իրիկուան ժամ 4ին (Ը. Ե.)։

Առմէնի շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի մայիս 5ին (Ը. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն
Նաւուղղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՈՒԻԼ
Մոմճանէ փողոց Թ. 10
33

Արտօնատէր Ս. ՅԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԱՆ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՏԱՐ ԻՒՍ ՍԷՆԱԱԻ ՕՍՄԱՆԻԷ

ՓԷՐԷՄԷ վէ Տօշրամ ֆապրիքասը վէ տէբէճիլիքլէրի Աէբէր Գաֆէ-ոտան էնկիւրէ ճիվարընդա

Մարբուճճարատա Քիւչիւք Ապուտ Էֆէնտի խանընատա Նօ. 1։

Աեազմա գաբուսընատա Քէլէոտէֆիլէրտէ Նօ. 13

Խանէ ինչասը իչին լազըմ օլանցպ դէր նէվ քէրէսպէ վէ տօղրամա վէ սարիլ եանի կալացտան վէ եախստ փապրիգա մալլանտէն կէչմէ, տէօշէմէլիլիքլէր վէ րէկտէէնմիշ լամպալը չիստէնէ գալամալը, դէր նէվ բաստ վէ գօլուգ սիլմէէրը վէ գաբու բէրվազալարը, վէ էպնիեանին իչ էջ տիշ ապրանքնու լազըմ օյան սիլմէէրը վէ յմալարը, տասնէլալարը, տօղրամալարը վէ դարիդիլամ. մէզքիրը ֆապրիկասատա պուխար մաքինալարը իլէ մունանգամ վէ ռէվուսսալ տիստկեանգարատա իմալ օլունուպ, նէֆասէպ վէ գէրաֆէքը թէվգ լատէսի իլէ պէրաբէր, բէզապէ գապալ էնսէզ տէրէճէտէ էհվէն ֆիեանալա ֆիրուխա օլունմագտա տրը, միւֆրէտասը պէսանատա պէօսմէէրլիէն քէրէսպէ վէ տօղրամալարը իշլէնմիշլէրի սաիր մահալատ ֆիրուխա օլունան խամ քէրէսպէ ֆիեանընտան տահա էհվէն սուրէթատ սանքլամագտա տրը։

Մէզքիրը ֆապրիկասատ դանէթ ճէսիմ պիր քէրէսպէ տէբօզիթասու տախի պուլունտուղունտան, էվ եաբալըմագ ազու իտէնէլէրին պէհէմմէդալ պիր տէֆա մէզքիրը ֆապրիգաը զիեարէթ էմմէլէրի քէնդիլէրինէ սիւրտէնիպզ նիսպէթինտէ ֆահտէլէրի օլանցպը պէտէհի տրը։

Մէզքիրը ֆապրիգա կէօսթէրլէն բլան վէ նիմունէ իզլէ էվինշասընը տախի թէահիւտ էտիւպ, մալ սահիպլէրէ ասլա զիեան կէօսթէրմէզ։

Ղունլարատան մատէ դէր նէվ էլպիսէ վէ թահնա վէ պօեա ֆիրընչալարը իլէ չամաշըը մանտալարը տախի իմալ վէ ֆիրուխթ օլունուր։ 514 2—52

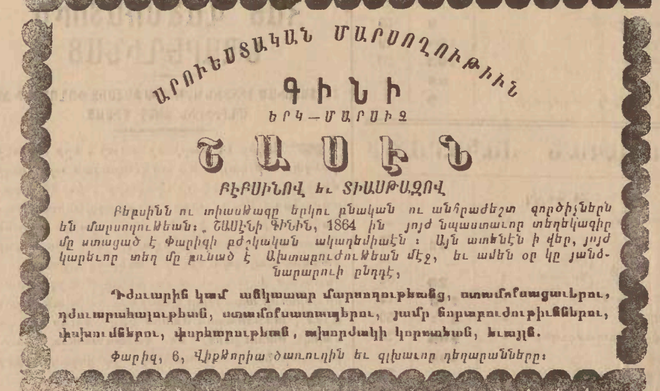

ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՄԱՐՍՈՂՈՒԹԻՒՆ

ԳԻՆԻ
ԵՐԿ—ՄԱՐՍԻԶ

ՇԱՍԷՆ

ԲԷՌՈՒՆՈՎ ԵՒ ՏԻԱՍԹԱԶՈՎ

Բեռսինն ու տիասթազը երկու բնական ու անհրաժեշտ գործիչներն են մարսողութեան։ ՇԱՍԷՆ ԳԻՆԻՆ, 1864 ին յոյժ նպաստաւոր տեղեկագիր մը ստացած է Փարիզի բժշկական ակադեմիէն։ Այն ատենէն ի վեր, յոյժ կարեւոր տեղ մը բռնած է Ախտաբուժութեան մէջ, եւ ամեն օր կը յանձնարարուի ընդդէ.

Դժուարին կամ անկասար մարսողութեանց, ստամոքսացաւերու, դժուարահալութեան, ստամոքսատապերու, յամր ճարտարուժութիւններու, փսխտամներու, փորկապութեան, ախորժակի կորստեան, եւայլն.

Փարիզ, 6, Վիքթորիա ծառուղին եւ գլխաւոր դեղարանները։

EMULSION SCOTT

(ՍԿՕՏԻ ՕՐԱԼԸՐԷԿ)
ԾԱՐԻՒ ԶԿԷՆ ԴՈՒՍ ԻՒՂ.
Իրենովին ոչ շաղ և ոչ ոսկի
Գաստրատալ մնացեալ ԵՒՈՒՐ և ԳՈՅԱՒՆԵՐ
ի Նիւ-Յորք.

Կարթն չպահ ախորժահամ է
Մարդու մկան համար իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, հրաշալի յատկութիւններն ալ ունի
Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոշտերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճուղաութիւնը
Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և անենի փոխուն ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր գիւտավաճառաց և դեղատորաց քով։
Գործակատարը ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄԱՄԵՐ ԵՒ ՀԱՒՐԵԼ.

ՌՈՍԻԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻՆ ԵՒ ԱՖԵՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբթուան երթեւեկութիւնը

Բ2. 8.20 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Դ2. 9.31 Ակերմանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճամբով
Դ2. 10.22 Սուրհանդակ դէպի Գոբը-Ափոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։
Դ2. 10.22 Սեվաստաբոյի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Ե2. 11.23 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուշ. 12.24 Ակերմանդրիոյ Սորհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամ 4ին։

ԱԶԳ.— Մարտ 9 21, երեքշաբթի օրը կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող զուգուորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ գալով շոգենաւին։ 303

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու
1896 Փետրուար 3 | Հ. Տ. | շաբաթէն սկսեալ
ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇՏ ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ

ԿԱՅԱՐԱՆ	Թ. 24 խառն Առտ.	Թ. 4 Ճամբ. Առտ.	Թ. 6 Ճամբ. Առտ.	Թ. 26 խառն Իրկ.	Թ. 8 Ճամբ. Իրկ.	Թ. 10 Ճամբ. Իրկ.
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Քարաքէօյ Կամուրջ մկնմ.	12 30	2 30	5 5	8 —	10 30	11 30
Հայտար Փաշա ժամմ.	12 55	2 55	5 30	8 25	10 55	11 5
Գեբզէ-Թօբրաք մկնմ.	1 15	3 4	5 38	8 45	11 5	12 5
Ֆէնէր-Եօլու »	— —	3 11	5 45	8 55	11 12	12 12
Կէօզ-Թէփէ »	— —	3 15	5 49	9 —	11 17	12 17
Էրէնքէօյ »	— —	3 20	5 54	9 6	11 22	12 22
Պօսթանճը »	1 32	3 26	5 59	9 12	11 29	12 29
Մալթէփէ »	1 41	3 35	6 8	9 22	11 37	12 37
Քարթալ »	1 52	3 49	6 19	9 37	11 49	12 49
Բէյնտիք ժամմ.	2 7	4 2	6 31	9 54	12 2	1 2
	2 17	4 10	6 39	10 5	12 10	1 10
	2 24	— —	— —	10 16	— —	— —
Թուզլա »	2 46			10 41		
Կէյպզէ »	3 8			11 7		
Տիլ-Իսքէլէսի »	— —			11 33		
Թավշանճիլ »	3 40			11 44		
Հէրէքէ »	3 56			12 5		
Եարբմճա »	—			12 25		
Թիւթիւն-Զիֆթլիք »	4 29			12 41		
Տէրինճէ »	4 40			12 56		
Իզմիտ ժամմ.	4 53			1 12		
	5 13					
Պէօյիւք-Տէրպէնտ »	5 50					
Սարանճա »	6 20					
Ատա-Բազար »	6 46					
Կէյվէ »	7 36					
Աք-Հիսար »	8 1					
Մէքէճէ »	8 35					
Լէֆքէ »	9 5					
Վէզիր-Խան »	9 43					
Պիլէճիք ժամմ.	10 24					
	10 34					
Քարաքէօյ »	11 44					
Պօզիւք »	12 25					
Ին-Էօնիւ »	1 11					
Զուքուր-Հիսար »	1 41					
Էսկի-Շէհիր ժամմ.	2 19					
	իրկն					

ԴԱՐՁ

ԿԱՅԱՐԱՆ	Թ. 1 Ճամբ. Առտ.	Թ. 3 Ճամբ. Առտ.	Թ. 21 խառն Առտ.	Թ. 5 Ճամբ. Առտ.	Թ. 7 Ճամբ. Իրկն	Թ. 23 խառն Առտ.
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Էսկի-Շէհիր մկնմ.						11 —
Զուքուր-Հիսար »						11 39
Ին-Էօնիւ »						12 13
Պօզիւք »						12 47
Քարաքէօյ »						1 21
Պիլէճիք ժամն.						2 11
						2 21
Վէզիր-Խան »						2 58
Լէֆքէ »						3 37
Մէքէճէ »						4 11
Աք-Հիսար »						4 39
Կէյվէ »						5 5
Ատա-Բազար »						6 1
Սարանճա »						6 19
Պէօյիւք-Տէրպէնտ »						6 47
Իզմիտ ժամն.			—	—		7 24
Տէրինճէ մկնմ.			12	—		7 44
Թիւթիւն-Զիֆլիք »			12	23		8 —
Եարբմճա »			12	34		8 10
Հէրէքէ »			12	50		— —
Թաֆշանճիլ »			1	22		8 46
Տիլ-Իսկէլէսի »			1	36		8 58
Կէյվզէ »			1	47		— —
Թուզլա »			2	20		9 33
			2	45		9 54
Բէյնտիք ժամ	— —	— —	3	6		10 15
Քարթալ մկնն.	11 53	1 55	3	14	5 33	8 7 10 23
Մալթէփէ »	12 3	2 6	3	29	5 43	8 17 10 41
Պօսթանճը »	12 16	2 20	3	48	5 57	8 30 11 —
Էրէնքէօյ »	12 27	2 31	4	2	6 9	8 41 11 15
Կէօզթէփէ »	12 37	2 42	4	16	6 20	8 51 11 27
Ֆէնէր-Եօլու »	12 41	2 46	4	20	6 24	8 55 — —
Գեբզէ-Թօփրաք »	12 46	2 51	4	25	6 29	9 2 11 38
Հայտար-Փաշա մկնմ.	12 50	2 55	4	29	6 33	9 6 — —
Քարաքէօյ Կամուրջ ժամն.	12 56	3 2	4	37	6 39	9 12 11 47
	1 5	3 10	4	50	6 50	9 20 12 —
	1 30	3 35	5	15	7 15	9 45 12 25
						իրկն.

ԵՐԹ

ԿԱՅԱՐԱՆ	Կարգ. Թ. 12 խառն Առտ.
	ժ. վ.
Էսկի-Շէհիր մեկ.	1 —
Ակ-Բունար »	1 49
Ալբի-Բէյ »	2 33
Պէյլիկ-Մարը »	3 23
Սարը-բէյ »	4 38
Պիչէր »	5 35
Սազլար »	6 0
Գէլիր բէօբրիւ »	7
Օլաղլը »	7 35
Մալկէօյ »	9 17
Ղարասան-բէյ »	10 9
Էսկիշէհիր ժամ.	11 2
	իրկն.

ԴԱՐՁ

ԿԱՅԱՐԱՆ	Կարգ. Թ. 121 խառն Առտ.
	ժ. վ.
Էսկիշէհիր մեկ.	2 10
Սրնճան-բէյ »	3 6
Մալի-բէյ »	4 20
Բ լատը »	5 59
Պէյլիք-բէօբրիւ »	6 51
Սազլար »	7 23
Պիչէր »	8 8
Սարը բէօ »	9 13
Պէյ իկ-ախբը »	10 20
Ալբի-բէյ »	11 16
Ակ-Բունար »	11 54
Էսկի-Շէհիր ժամ.	1 41
	իրիկն.

ԵՐԹ

ԿԱՅԱՐԱՆ	Կարգ. Թ. 324 խառն Առտ.	Կարգ. Թ. 326 խառն Իրկ.
	ժ. վ.	ժ. վ.
Ակսարայի մեկ.	2 45	6 —
Գէլիբոլուի »	3 5	10 20

ԿԱՅԱՐԱՆ	Կարգ. Թ. 325 խառն Առտ.
	ժ. վ.
Գէլիբոլուի մեկ.	2 30
Ակսարայ »	2 10

ԴԱՐՁ

ԿԱՅԱՐԱՆ	Կարգ. Թ. 323 խառն Առտ.	Կարգ. Թ. 325 խառն Իրկ.
	ժ. վ.	ժ. վ.
Ակսարայ մեկ.	1 30	7 0
Գէլիբոլուի »	2 10	9 40

ԱՄՍՕՐՅԱՅԻ ԳԻՇԵՐ ՄԻՆՉԵՒ ՍԻՐԻԼ

ԵՐԹ

ԿԱՅԱՐԱՆ	Կարգ. Թ. 2 խառն Առտ.
	ժ. վ.
Էսկի-Շէհիր մեկն.	12 —
Կէօրճէ քրբրք »	12 49
Սապանճը բրնար »	1 41
Ակարոնա »	2 40
Զրբուրլէր »	3 27
Տէօնէր »	4 28
Իսհանիյէ »	4 59
Ղազլը կէօլ համամը »	5 40
Ագիոն Գարա Հիսար »	6 22
Պէյիւք Զօպանլար »	7 3
Զայ »	8 6
Իսկիզլու »	9 8
Եասրեան »	9 38
Ագ Հէհր ժամն.	10 4
	իրկն.

ԴԱՐՁ

ԿԱՅԱՐԱՆ	Կարգ. Թ. 224 խառն Իրկն.
	ժ. վ.
Ագ Հէհրէն մեկն.	2 41
Եասրեան »	3 9
Իսկիզլու »	3 43
Զայ »	4 43
Պէյիւք Զօպանլար »	5 40
Ագիոն Գարա Հիսարէ »	6 31
Ղազլը կէօլ համամը »	7 11
Իսհանիյէ »	7 47
Տէօնէր »	8 25
Զրբուրլէր »	9 25
Ակարոնա »	10 19
Սապանճը բրնարը »	11 10
Կէօրճէ քրբրք »	11 55
Էսկի-Շէհիր ժամն.	12 42
	իրկն.